ΜΕΡΟΣ Β. ΒΙΒΛΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ενότητα 1. Φθόγγοι και γράμματα

§1.1. Γράφω γράμματα

Задание 1. Русский алфавит: пишем гласные буквы. Обращаем внимание на прописные буквы. Какая буква тебе напоминает греческую?

Άσκηση 1. Ρωσικό αλφάβητο: Γράφουμε τα φωνήεντα δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στα καλλιγραφικά γράμματα. Ποιο γράμμα σου θυμίζει κάποιο ελληνικό;

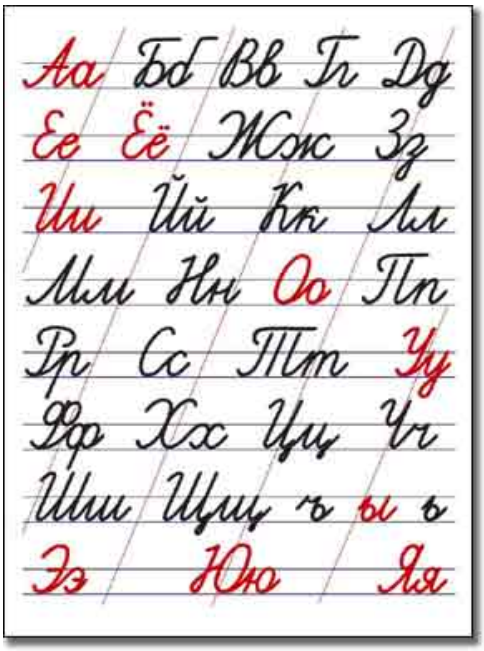

А а .....
О о .....
У у .....
Э э .....
Ы ы .....
Е е .....
Ё ё .....
Я я .....
Ю ю .....
И и .....

Задание 2. Ещё раз пишем некоторые гласные буквы.

Άσκηση 2. Για ακόμη μια φορά γράφουμε κάποια φωνήεντα.

ы.....
Яя .....
Юю .....
Ёё .....
Уу .....

Внимание! Не будем путать гласную русского алфавита *Ее* с греческой гласной *Εε*. Они пишутся и произносятся по- разному.

Προσοχή! Δεν πρέπει να μπερδεύουμε το γράμμα του ρωσικού αλφάβητου **Ее** με το ελληνικό *Εε* καθώς γράφονται και προφέρονται διαφορετικά.

мел *κιμωλία* музе́й *μουσείο*

Να θυμάσαι ότι σε πολλές ξένες λέξεις το γράμμα **[е]** προφέρεται ως **[э]**:

кафе́ *καφετέρια* пле́ер *cd player*

Задание 3. Пишем согласные. Некоторые очень похожи на греческие. Обращаем внимание на прописные буквы.

Άσκηση 3. Γράφουμε σύμφωνα: Μερικά σύμφωνα της Ρωσικής μοιάζουν πολύ με της Ελληνικής. Προσέχουμε πολύ τα καλλιγραφικά γράμματα.

Бб .....

Бб .....

Гг .....

Дд .....

Зз .....

Кк .....

Лл .....

Мм .....

Пп .....

Рр .....

Сс .....

Тт .....

Фф .....

Хх .....

Внимание! Эти буквы похожи на буквы английского алфавита, но произносятся по-другому.

Προσοχή! Αυτά τα γράμματα μοιάζουν με τα γράμματα της Αγγλικής αλλά προφέρονται διαφορετικά.

Вв	ва́та	*βαμβάκι*	δεν είναι το γράμμα **Bb** (big)
Дд	дом	*σπίτι*	δεν είναι το γράμμα **Gg** (go)
Ии	и́мя	*όνομα*	δεν είναι το γράμμα **Uu** (music)
Нн	но́та	*νότα*	δεν είναι το γράμμα **Hh** (home)
Тт	тут	*εδώ*	δεν είναι το γράμμα **Mm** (mother)
Уу	ум	*μυαλό*	δεν είναι το γράμμα **Yy** (boy)

Επίσης το ρωσικό καλλιγραφικό γράμμα **б** δεν πρέπει να το μπερδεύουμε με το ελληνικό γράμμα δέλτα *δ*. Για παράδειγμα, банк *(τράπεζα)*, биле́т *(εισιτήριο).*

Задание 4. Пишем согласные, которых нет в греческом языке. Обращаем внимание на прописные буквы.

Άσκηση 4. Γράφουμε σύμφωνα που δεν υπάρχουν στην Ελληνική γλώσσα. Προσέχουμε τα καλλιγραφικά γράμματα.

Жж .....

Йй .....

Цц .....

Чч .....

Шш .....

Щщ .....

Задание 5. Пишем твёрдый и мягкий знак.

Άσκηση 5. Γράφουμε το σκληρό και μαλακό σημείο.

ъ .....

ь .....

§1.2. Προφορά των φωνηέντων е, ё, ю, я

Задание 6. Прочитай слова и заполни таблицу. В каком случае ты всегда слышишь два звука, а когда один? Допиши свои слова.

Άσκηση 6. Διάβασε τις λέξεις και συμπλήρωσε τον πίνακα. Σε ποιες περιπτώσεις ακούς πάντοτε δύο φθόγγους και σε ποιες έναν; Γράψε και μερικές δικές σου λέξεις.

люк, юг, шьёт, моя́, семья́, лёд, змея́, ёлка, ста́я, обезья́на, лес, мяч

Ακούγονται δύο φθόγγοι [je] [jo] [ju] [ja]	Ακούγεται ένας φθόγγος [e] [o] [u] [a]

Задание 7. Переведи слова с греческого на русский, но помни, что написание и произношение гласных *е, ё, ю, я* влияют на значение слова.

Άσκηση 7. Μετέφρασε τις λέξεις από ελληνικά στα ρωσικά αλλά να θυμάσαι ότι η ορθογραφία και η προφορά των φωνηέντων επηρεάζουν το νόημα της λέξης.

Παράδειγμα: лук *κρεμμύδι* ≠ люк *φρεάτιο*

κοιλιά ……≠ ζει ……

μόδα…… ≠ του μελιού……

πίστη …… ≠ πιστεύοντας……

της ημέρας…… ≠ μέχρι το πάτο……

έκατσε…… ≠ έφαγε……

εφτά…… ≠ θα φάω……

ιδρώτας ……≠ πίνει……

§1.3. Προφορά και ορθογραφία των τονισμένων φωνηέντων

Задание 8. Прочитай слова и обрати внимание на произношение гласных под ударением.

Άσκηση 8. Διάβασε τις λέξεις και πρόσεξε τη προφορά των τονισμένων φωνηέντων.

[á]: а, да, как, класс, так, факт, знак, сигна́л, спра́ва, ма́ма, бума́га, ча́сто

[ó]: о, он, слог, кто, что, род, сло́во, фо́рма, во́здух, уро́к, како́й, число́, лицо́

[ý]: у, бу́ква, гру́ппа, гу́бы, чуб, вокру́г, нау́ка, структу́ра, культу́ра, фигу́ра

[э́]: э́то, э́тот, эта́ж, экипа́ж, мэ́р, сэр, поэ́т, поэ́ма, темп, центр, шесть, те́ннис

Задание 9. Прослушай слова и фразы. Отметь в таблице соответствующий звук [ы] или [и].

Άσκηση 9. Άκουσε τις λέξεις και τις φράσεις και σημείωσε στον πίνακα πότε ακούγεται ο φθόγγος [ы] και πότε ακούγεται ο φθόγγος [и].

		ы	и			ы	и
1.	мосты́	√		8	И́ра		√
2.	жи́знь			9	к И́ре		
3.	ножи́			10	Ира́н		
4.	цирк			11	с икро́й		
5.	мир			12	Ива́н		

6.	ци́фра			13	у Ива́на		
7.	кни́ги			14	сын и брат		

Задание 10. Прочитай поговорки и заполни таблицу словами, в которых есть звуки [ы] и [и].

Άσκηση 10. Διάβασε τα ρητά και σημείωσε ποιες λέξεις έχουν τους φθόγγους [ы] ή [и]:

Где блины́, тут и мы.
Ма́ма мы́ла мы́лом Ми́лу.
Ми́ла мы́ло не люби́ла.

Ακούω [ы]	Ακούω [и]
блин**ы́**	бл**и**ны́

Задание 11. Внимательно прочитай слова, в которых есть звуки [ы] и [и]. Обрати внимание на их написание. Как ты думаешь, какое правило орфографии здесь действует?

Άσκηση 11. Διάβασε προσεκτικά τις λέξεις στις οποίες υπάρχουν οι φθόγγοι [ы] και [и] δίνοντας προσοχή στην ορθογραφία τους. Ποιος ορθογραφικός κανόνας πιστεύεις πως λειτουργεί;

Жи: [жы]
Жить – прожи́ть – вы́жить
Ножи́ – но́жик – но́жичек
Жир – жиры́ – жи́рный

Ши: [шы]
Шить – ши́тый – поши́ть – шитьё
Маши́на – машини́ст – машини́стка
Ширь – широ́кий – ширина́ – широта́

Ци: [цы]
Цирк – цирка́ч – цирково́й

Задание 12. Переведи слова с греческого языка на русский, но помни о правиле орфографии после букв ж, ш, щ, ч.

Άσκηση 12. Μετάφρασε τις λέξεις από ελληνική γλώσσα στη ρωσική αλλά να θυμάσαι τον κανόνα ορθογραφίας μετά από τα γράμματα ***ж, ш, щ, ч***.

ζωή …….. φαρδύς …….. αυτοκίνητο……
μαχαίρια…… καθαρίζω…….. διαβάζω…… λίπος …….

§1.4. Προφορά και ορθογραφία των άτονων φωνηέντων

Задание 13. Прочитай однокоренные слова и обрати внимание на то, как меняется произношение безударных гласных.

Άσκηση 13. Διάβασε τις ομόρριζες λέξεις και πρόσεξε πως αλλάζει η προφορά των άτονων φωνηέντων.

по́ле – п**о**ля́ – п**о**лево́й
пять – п**я**та́к – п**я**тачо́к
де́ло – д**е**ла́ – д**е**лово́й
стар – ст**а**ри́к – ст**а**рова́т
лес – л**е**са́ – л**е**сни́к
тя́жесть – т**я**жёлый – т**я**ж**е**ле́й
мо́ст – м**о**сты́ – м**о**ст**о**во́й
до́м – д**о**ма́ – д**о**м**о**во́й

Задание 14. Вставь пропущенные гласные *о, а, е, и.* Напиши однокоренные слова, в которых бы эта гласная стояла под ударением.

Άσκηση 14. Συμπλήρωσε τα φωνήεντα ***о, а, е, и*** που λείπουν και γράψε ομόρριζες λέξεις στις οποίες αυτό το φωνήεν να βρίσκεται σε τονισμένη συλλαβή.

Παράδειγμα: д<u>о</u>брота́ – д**о́**брый, л<u>е</u>сно́й – лес

д _ ма́- ....., с _ ма́- ....., р_дно́й-. ....., ж_лто́к- ....., п _ ве́ц- ....., в_тра́- ....., м_рово́й- ....., р_чно́й -..... .

§1.5. Μαλακά και σκληρά σύμφωνα

Задание 15. Ты помнишь правило? Тогда отметь правильный ответ.

Άσκηση 15. Θυμάσαι τον κανόνα; Αν ναι, συμπλήρωσε τα κελιά.

	ναι	όχι
Τα σύμφωνα **ш, ж, ц** είναι **πάντα σκληρά.**		
Τα σύμφωνα **ч, щ, й** είναι **πάντα μαλακά.**		
Μετά από τα σκληρά σύμφωνα ακολουθούν τα γράμματα **а, о, у, ы, э.**		
Μετά από τα μαλακά σύμφωνα ακολουθούν τα γράμματα **е, ё, и, ю, я.**		

Задание 16. Читаем правильно. Обращаем особое внимание на произношение слогов пя, бя, фя, вя, мя, которые обычно вызывают трудности, поскольку эти сочетания отсутствуют в греческом языке.

Άσκηση 16. Διαβάζουμε σωστά. Προσέχουμε τη προφορά των συλλαβών *пя, бя, фя, вя, мя* καθώς συνήθως δημιουργούν πρόβλημα επειδή τέτοιοι συνδυασμοί συμφώνων απουσιάζουν από την ελληνική γλώσσα.

спать – пять, ба́за – бязь, ва́за – вязь, мат – мят, мот – мёд, вол – вёл
фо́рма – фе́рма, пыл – пил, мы́ло – му́ло, фы́ркать – фу́рма, выть – вить

Задание 17. Прочитай слова и отметь в таблице, какой согласный звук произносится на месте выделенной буквы: твёрдый или мягкий.

Άσκηση 17. Διάβασε τις λέξεις και σημείωσε τα σύμφωνα που προφέρονται είτε σκληρά είτε μαλακά.

		σκληρό	μαλακό		σκληρό	μαλακό
1.	**б**ыл	√		**б**ил		
2.	**л**ёд			**л**о́дка		
3.	но**ж**о́м			**ж**ёлтый		
4.	**п**ил			**п**ыл		
5.	**д**я́дя			да́**ч**а		
6.	**л**ук			**л**юк		
7.	**м**ы**ш**ь			Ми́**ш**а		

Задание 18. Найди и выпиши из пословиц и поговорок слова, в которых произносятся звуки [б]–[б’], [п]–[п’], [в]–[в’].

Άσκηση 18. Βρες στις παροιμίες και τα ρητά τις λέξεις που περιέχουν τους φθόγγους *[б]–[б’], [п]–[п’], [в]–[в’]* όπως δείχνει το παράδειγμα.

Παράδειγμα Би́ться, как ры́ба об лёд.

[б’] [б] [б]

1. Большáя рабóта трéбует большóй забóты.

.....

2. Ешь пирóг с грибáми и держи́ язык за зубáми.

.....

3. Лу́чше быть бéдным и здорóвым, чем богáтым и больны́м.

.....

4. Без сóли, без хлéба худáя бесéда.

.....

5. Сперва́ поду́май, потóм говори́.

.....

6. Лóвит волк, но лóвят и вóлка.

.....

Задание 19. Впиши правильную гласную или мягкий знак, но помни, что ошибка может изменить смысл слова.

Άσκηση 19. Γράψε το σωστό φωνήεν ή το μαλακό σημείο αλλά να θυμάσαι ότι το λάθος μπορεί να αλλάξει τη σημασία της λέξης.

1. Это краси́вые го́р .....
Αυτά είναι όμορφα βουνά.

2. Сего́дня не бу́дет дождя́. Не ну́жно брат..... зонт.
Σήμερα δεν θα βρέξει. Δεν χρειάζεται να πάρεις ομπρέλα.

3. Кто п.....л мой сок?
Ποιος ήπιε τον χυμό μου;

4. Кто здесь жив.....т?
Ποιος εδώ μένει;

5. У меня́ о́чень боли́т жив.....т!
Με πονάει πολύ η κοιλιά μου.

6. У пиани́ста дли́нные п.....льцы.
Ο πιανίστας έχει μακριά δάχτυλα.

7. Не кладй л.....к в сала́т.
Μη βάζεις κρεμμύδι στη σαλάτα.

§1.6. Άηχα και ηχηρά σύμφωνα

Задание 20. Ты помнишь правило? Тогда отметь правильный ответ.
Άσκηση 20. Θυμάσαι τον κανόνα; Αν ναι, συμπλήρωσε σωστά τα κελιά.

	ναι	όχι
Τα ηχηρά σύμφωνα στο τέλος της λέξης και μπροστά από τα άηχα σύμφωνα προφέρονται ως άηχα.		
Αυτό το φαινόμενο λέγεται αηχοποίηση.		
Για να καταλάβουμε εάν γράφουμε το ηχηρό ή το άηχο σύμφωνο πρέπει να θυμηθούμε την ομόρριζη λέξη στην οποία μετά το σύμφωνο υπάρχει άλλο σύμφωνο.		
Η λάθος προφορά του άηχου και του ηχηρού συμφώνου θα αλλάξει τη σημασία της λέξης.		

Задание 21. Напиши в скобках звук, который слышится при произношении на конце слова.
Άσκηση 21. Γράψε στην παρένθεση τον φθόγγο που ακούγεται κατά τη προφορά στο τέλος της λέξης.

Παράδειγμα: дуб[п]; лев[ф]; друг[к]; нож[ш]; сад[т]; воз[с]

зуб [ ], снег [ ], арбу́з [ ], год [ ], труд[ ], бе́рег [ ], ёж [ ], плов[ ], гриб [ ], клуб [ ], ло́шадь [ ], кровь [ ], глаз [ ], эта́ж [ ], след [ ], тетра́дь [ ], плод [ ], блог [ ], лев[ ]

Задание 22. Применяем правило. Сначала образуй форму множественного числа именительного падежа, а потом форму единственного числа. Обрати внимание на согласный, который пишется на конце слова.

Άσκηση 22. Εφαρμόζουμε τον κανόνα. Πρώτα σχημάτισε την ονομαστική πτώση του πληθυντικού αριθμού και μετά το ενικού. Πρόσεξε ποιο σύμφωνο πρέπει να γραφεί στο τέλος της λέξης.

Παράδειγμαι: зу́б**ы** → зу**б,** города́ → го́ро**д**

1. моро́..... →..... *(παγωνιά)*
2. су..... → ..... (*σούπα*)
3. фла..... → ..... (*σημαία*)
4. кит..... → ..... (*φάλαινα*)
5. луг..... →..... (*λιβάδι*)
6. нож.... →..... (*μαχαίρι*)

Задание 23. Образуй форму родительного падежа множественного числа данных ниже существительных и обозначь конечный согласный, как показано в примере.

Άσκηση 23. Σχημάτισε την γενική πληθυντικού των παρακάτω ουσιαστικών και ξεχώρισε την κατάληξη όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: ро́зы – ро<u>з</u>[с]

Ονομαστική πληθυντικού	Γενική πληθυντικού
ко́зы	
кни́ги	
ва́зы	
тра́вы	
бу́квы	
ры́бы	
я́годы	
коро́вы	
но́ги	
го́ловы	

Задание 24. Переведи слова в скобках на русский язык, но помни, что есть слова, которые различаются по значению только благодаря написанию глухого или звонкого согласного на конце слова.

Άσκηση 24. Μετάφρασε τις λέξεις στις παρενθέσεις από την Ελληνική στη Ρωσική. Να θυμάσαι ότι υπάρχουν λέξεις, οι οποίες διαφέρουν στο νόημα μόνο λόγω της γραφής του συμφώνου στο τέλος της λέξης.

1. У кýклы мáленький..... (*στόμα*)
2. На столé лежúт ..... (*κρεμμύδι*)
3. Под дéревом растёт ..... (*μανιτάρι*)
4. Дéти рисýют ..... (*λιβάδι*)
5. Это мужскóй ..... (*γένος*)

§1.7. Αφομοίωση προς το άηχο και το ηχηρό σύμφωνο

Задание 25. Ты помнишь правило? Тогда отметь правильный ответ.

Άσκηση 25. Θυμάσαι τον κανόνα; Αν ναι, συμπλήρωσε τα κελιά.

	ναι	όχι
Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται στο θέμα της λέξης όταν υπάρχει συνδυασμός συμφώνων, ένα από τα οποία είναι ηχηρό και το δεύτερο άηχο.		
Το πρώτο ηχηρό σύμφωνο στο θέμα της λέξης δίπλα σε άηχο παραμένει ηχηρό, π.χ. **лóдка** *βάρκα*.		
Το πρώτο άηχο σύμφωνο δίπλα σε ηχηρό μετατρέπεται σε ηχηρό, π.χ. ***сдáча*** *ρέστα*.		
Στην ελληνική γλώσσα σε αντίθεση με τη ρωσική, το άηχο σύμφωνο πριν το γράμμα *μ* πάντα μετατρέπεται στο ηχηρό.		

Задание 26. Прочитай предложения и выпиши слова, в которых есть ассимиляция по глухости-звонкости.

Άσκηση 26. Διάβασε τις προτάσεις και γράψε τις λέξεις που παρουσιάζουν αφομοίωση ως προς το άηχο ή το ηχηρό σύμφωνο.

Ба́бушка чита́ет ска́зки. Дава́й сде́лаем кекс! Этот арбу́з сла́дкий.
У меня́ есть про́сьба. Мы ре́дко танцу́ем. Мы сдаём экза́мен. Ма́мина ю́бка. Вот вокза́л. Краси́вая улы́бка. Это наш ноутбу́к. Это но́вая зага́дка.

Άηχο → ηχηρό	Ηχηρό→ άηχο
	ска́**зк**и

Задание 27. Сравни приведённые ниже примеры и обрати внимание на то, что в русском языке перед звуками [л] [м] [н] [р] и [в], [в’] нет ассимиляции по звонкости, а в греческом языке она есть.

Άσκηση 27. Σύγκρινε τα παρακάτω παραδείγματα και πρόσεξε ότι στα ρωσικά πριν από τους φθόγγους *[л] [м] [н] [р] [в], [в’]* δεν υπάρχει αφομοίωση ως προς το ηχηρό σύμφωνο σε αντίθεση με τα ελληνικά.

Ρωσικά	Ελληνικά
ко́**см**ос [см]	ко́**σμ**ος [zm]
во**сьм**и́ [с’м’]	διάβα**σμ**α [zm]
сво́й [св]	**σβ**ήνω [zv]
сват [св]	χάρι**σμ**α [zm]
свет [св’]	ко**σμ**ήτορας [zm]
сло́й [сл]	**σβ**έρκος [zv]

Задание 28. Исправь ошибки в словах, но помни о парах глухих и звонких согласных. Однокоренное слово тебе поможет вставить нужную букву.

Άσκηση 28. Διόρθωσε τα λάθη στις λέξεις. Η ομμόριζη λέξη θα σε βοηθήσει να βάλεις το σωστό γράμμα.

Παράδειγμ: заг~~а~~~~тк~~а → заг**а́до**чка ή заг**а́ды**вать

сла́ткий →.....
голо́фка →.....
лефша́ → .....
слёски → .....

тра́фка →.....
зупцы́ →.....
ю́пка →.....
улы́пка→.....

§1.8. Παχιά συριστικά

Задание 29. Прослушай слова и впиши их в нужную колонку.

Άσκηση 29. Άκουσε τις λέξεις και γράψε τες στη σωστή στήλη.

Φθόγγος [ч]	Φθόγγος [ц]

Задание 30. Прослушай слова и впиши их в нужную колонку.

Άσκηση 30. Άκουσε τις λέξεις και γράψε τες στη σωστή στήλη.

Φθόγγος [ш]	Φθόγγος [ж]

Задание 31. Прослушай слова и запиши только те, в которых слышится звук [щ].

Άσκηση 31. Άκουσε τις λέξεις και γράψε μόνο αυτές στις οποίες ακούγεται ο φθόγγος [щ].

.....

Задание 32. Прослушай предложения и напиши их. Обрати внимание на правописание гласных ы и *и* после шипящих.

Άσκηση 32. Άκουσε τις προτάσεις και γράψε τες. Δώσε προσοχή στην ορθογραφία των φωνηέντων **ы** και ***и*** μετά από παχιά συριστικά.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

§1.9. Σύμφωνα στη αρχή, στο εσωτερικό και στο τέλος των λέξεων

Задание 33. Раздели слова на слоги и распредели их по колонкам.

Άσκηση 33. Χώρισε τις λέξεις σε συλλαβές και συμπλήρωσε τις στήλες.

Афи́ны, рис, сестра́, рестора́н, мир, голова́, велосипе́д, мечта́, Сало́ники, арбу́з, ма́й

1 συλλαβή	2 συλλαβές	3 συλλαβές	4 συλλαβές

Задание 34. Найди соответствие начала слова с его продолжением.
Άσκηση 34. Αντιστοίχισε την αρχή της λέξης με τη συνέχειά της.

скл	... áвствуйте
вкл	... áвильно
здр	... рáшный
спр	... áшивать
стр	... óслый
пр	... ючи́ть
взл	... етéть
взр	... éить

Задание 35. Прочитай слова и обрати внимание на правописание согласных в середине слова. Затем запиши однокоренные слова, которые прозвучат.
Άσκηση 35. Διάβασε τις λέξεις δίνοντας προσοχή στα συμπλέγματα συμφώνων στο εσωτερικό της κάθε λέξης. Κατόπιν γράψε τις ομόρριζες λέξεις που θα ακούσεις.

рáдость *χαρά*, честь *τιμή*, шесть *έξι*, прáздник *γιορτή*, счáстье *ευτυχία*, звездá *αστέρι*, чýвство *συναίσθημα*

1. …….
2. …….
3. …….
4. …….
5. ……
6. ……
7. ……

Задание 36. Прослушай предложения и проставь ударения в словах.
Άσκηση 36. Άκουσε τις προτάσεις και βάλε τους τόνους στις λέξεις.

1. Человек без родины – что соловей без песни.
2. Слово – не воробей, вылетит – не поймаешь.
3. В гостях хорошо, а дома лучше.
4. Мир не без добрых людей.
5. Ветер по морю гуляет и кораблик подгоняет.

Ενότητα 2. Βασικά επιτονικά σχήματα

Задание 37. Прослушай предложения и подчеркни то слово, которое выделяется интонацией.

Άσκηση 37. Άκουσε τις προτάσεις και υπογράμμισε τις λέξεις στο νόημα των οποίο δίνεται έμφαση με τον επιτονισμό.

1. Мы исправля́ем оши́бки в на́шем сочине́нии.
2. Мы исправля́ем оши́бки в на́шем сочине́нии.
3. Мы исправля́ем оши́бки в на́шем сочине́нии.
4. Мы исправляем оши́бки в на́шем сочине́нии.
5. Мы исправля́ем оши́бки в на́шем сочине́нии.

Задание 38. Прослушай предложенияи и отметь смысл, который они выражают: (П) повествование, (Ж) желание, (С) совет или (В) вопрос.

Άσκηση 38. Άκουσε τις προτάσεις και γράψε τι νόημα δηλώνουν: (Κ) για κατάφαση, (Ε) για επιθυμία, (Σ) για συμβουλή ή (ΕΡ) για ερώτηση.

1. Ты пойдёшь за́втра на день рожде́ния к Ле́не? *Θα πας αύριο στα γενέθλια της Λένας;*

2. За́втра я не пойду́ на день рожде́ния к Ле́не. *Αύριο δεν θα πάω στα γενέθλια της Λένας;*

3. Лу́чше было бы тебе́ пойти́. *Καλύτερα θα ήταν αν πήγαινες.*

4. Я бы хоте́л отдохну́ть до́ма. *Θα ήθελα να ξεκουραστώ στο σπίτι.*

Задание 39. Прослушай вопросительные предложения и подчеркни слова, являющиеся интонационным центром.

Άσκηση 39. Άκουσε τις ερωτηματικές προτάσεις και υπογράμμισε τις λέξεις στις οποίες εστιάζει η ερώτηση.

1. Ру́сский язы́к - твой родно́й язы́к? *Η ρωσική γλώσσα είναι η μητρική σου;*
2. Ру́сский язы́к - твой родно́й язы́к? *Η ρωσική γλώσσα είναι η μητρική σου;*
3. Спекта́кль уже́ начался́? *Η παράσταση έχει ξεκινήσει ήδη;*
4. Спекта́кль уже́ начался́? *Η παράσταση έχει ξεκινήσει ήδη;*
5. У тебя́ есть сестра́ в Росто́ве? *Έχεις αδερφή στο Ροστόβ;*
6. У тебя есть сестра́ в Росто́ве? *Έχεις αδερφή στο Ροστόβ;*

Задание 40. Прослушай предложения и поставь соответствующие знаки препинания в конце предложения на русском и греческом языке.

Άσκηση 40. Άκουσε τις προτάσεις και βάλε τα αντίστοιχα σημεία στίξης στο τέλος της ρωσικής πρότασης και της ελληνικής μετάφρασής της.

1. Я получи́л хоро́шую оце́нку ….. *Πήρα καλό βαθμό*
2. Я получи́л хоро́шую оце́нку….. *Πήρα καλό βαθμό*
3. Я получи́л хоро́шую оце́нку….. *Πήρα καλό βαθμό*
4. Мы е́дем в дере́вню….. *Θα πάμε στο χωριό*
5. Мы е́дем в дере́вню….. *Θα πάμε στο χωριό*
6. Мы е́дем в дере́вню….. *Θα πάμε στο χωριό*

Κείμενα

Κείμενο 1 {βαθμός δυσκολίας 1}

Ле́то
Καλοκαίρι

Λεξιλόγιο

гриб	*μανιτάρι*
я́года	*μούρο*
тако́й	*τέτοιος*
загора́ть	*κάνω ηλιοθεραπεία*

Меня́ зову́т Ната́ша Ёлкина. Я учу́сь в шко́ле. У меня́ есть подру́га и друг. Их зову́т Ма́ша и Глеб. Я люблю́ ле́то. Наш го́род нахо́дится ря́дом с ле́сом. Мы ча́сто в лесу́ отдыха́ем. В сре́ду мы все вме́сте ходи́ли в лес, собра́ли много грибо́в, я́год, фру́ктов и цвето́в. Я нашла́ оди́н о́чень краси́вый, большо́й гриб и спроси́ла: «Вы е́ли тако́й гриб? Он вку́сный?» Пото́м мы купа́лись в реке́, ката́лись на ло́дке, загора́ли. Ле́то – прекра́сное вре́мя го́да!

Задание 1. Внимательно прочитай текст и исправь ошибки в словах. Почему мы слышим один согласный на конце слова, а пишем другой?

Άσκηση 1. Διάβασε προσεκτικά το κείμενο και διόρθωσε τα λάθη στις λέξεις. Γιατί ακούμε ένα σύμφωνο στο τέλος της λέξης αλλά γράφουμε άλλο;

Παράδειγμα: фру́ктоф → фру́ктов

Εξήγηση: **-ов** είναι η κατάληξη γενικής πληθυντικού του αρσενικού γένους, η οποία αηχοποιείται στο τέλος της λέξης. (Βλ. §1.5.5. στη Γραμματική)

1. цветóф →
2. друк →
3. гóрот →
4. Глеп →
5. я́гот →

Задание 2. Внимательно прочитай текст и исправь ошибки в словах. Почему мы слышим один согласный в начале или в середине слова, а пишем другой?

Άσκηση 2. Διάβασε προσεκτικά το κείμενο και διόρθωσε τα λάθη στις λέξεις. Γιατί ακούμε ένα σύμφωνο στην αρχή ή στο εσωτερικό της λέξης αλλά γράφουμε άλλο;

Παράδειγμα: фсе → все

Εξήγηση: Στην αντωνυμία **все** *ολόκληροι* γράφουμε το ηχηρό σύμφωνο **в** δίπλα στο άηχο **с,** ενώ η ίδια αντωνυμία στον ενικό αριθμό του αρσενικού προφέρεται με **в, весь** *ολόκληρος*, γιατί σ' αυτήν την περίπτωση μετά το σύμφωνο αυτό ακολουθεί φωνήεν.

1. на лóтке *(στη βάρκα)* →.....
2. ф срéду *(τη Τετάρτη)* →.....
3. ф шкóле *(στο σχολείο)* →.....

Задание 3. Найди в тексте однокоренные слова, которые помогут тебе правильно написать безударные гласные о и е.

Άσκηση 3. Βρες στο κείμενο ομόρριζες λέξεις, οι οποίες θα σε βοηθήσουν να γράψεις σωστά φωνήεντα *ο* και *ε*.

1. г...родскóй *(της πόλης)* → ..... *(η πόλη)*
2. л...снóй *(του δάσους)* → ..... *(το δάσος)*
3. .... тдыхáть *(ξεκουράζομαι)* →..... *(η ξεκούραση)*
4. сре.... дá *(Τετάρτη)* →..... *(την Τετάρτη)*
5. б....льшóй *(μεγάλος)* →..... *(μεγαλύτερος)*

6. в р... ké *(στο ποτάμι)*→…….. *(ποτάμια)*
7. вр.... мená *(καιροί)* →…… *(ώρα, καιρός)*

Задание 4. Выпиши слова из текста, в которых есть согласные, которые всегда только твёрдые или только мягкие.

Άσκηση 4. Γράψε τις λέξεις, οι οποίες έχουν σύμφωνα που προφέρονται πάντα σκληρά ή πάντα μαλακά.

1. Πάντα σκληρά σύμφωνα: *Натáша,* …….……..
2. Πάντα μαλακά σύμφωνα .....

Задание 5. Правильно прочитай слова и отметь в таблице, сколько звуков обозначает выделенная буква.

Άσκηση 5. Διάβασε σωστά τις λέξεις και σημείωσε στον πίνακα πόσους φθόγγους αντιπροσωπεύουν τα υπογραμμισμένα με έντονο κόκκινο γράμματα.

	1 φθόγγος	2 φθόγγοι
Ёлкина		
любл**ю́**		
е́ли		
вре́м**я**		
я́год шко́л**е**		
прекра́сно**е**		
е́ли		
нахо́д**и**тся		

Задание 6. Прослушай предложения и отметь в таблице правильную интонацию.

Άσκηση 6. Άκουσε τις προτάσεις και σημείωσε στον παρακάτω πίνακα τον σωστό επιτονισμό.

	σωστό	λάθος
Вы е́ли тако́й гриб?		
Вы е́ли тако́й гриб?		
Он вку́сный?		
Он вку́сный?		

Κείμενο 2 {Βαθμός δυσκολίας 2}

Что такóе хорошó и что такóе плóхо? (Отры́вок)

Τι είναι το καλό και τι είναι το κακό;

Λεξιλόγιο

отры́вок	*απόσπασμα*
грязь	*λάσπη*
неря́ха	*απεριποίητος*
вáленки	*χειμωνιάτικα ρωσικά παραδοσιακά παπούτσια*
рубáха	*πουκάμισο*
галóши	*μπότες για βροχή και λάσπη*
свин	*γουρούνι*

Этот
в грязь полéз
и рад,
что грязнá рубáха.
Про такóго
говоря́т
он плохóй,
неря́ха.
Этот
чи́стит вáленки,
мóет
сам
галóши.

Он
хотя́ и мáленький,
но вполнé хорóший.
Пóмни:
это
кáждый сын.
Знай
любóй ребёнок:
вы́растет
из сы́на
свин,
éсли сын-
свинёнок.

В. Маякóвский

Задание 7. Заполни таблицу словами из стихотворения, в которых наблюдаются фонетические процессы.

Άσκηση 7. Συμπλήρωσε τον πίνακα με παραδείγματα λέξεων ή φράσεων, τα οποία περιέχουν τα παρακάτω φωνητικά φαινόμενα.

Αηχοποίηση των συμφώνων στο τέλος της λέξης	
Άτονα φωνήεντα **е** και **я**	
Άτονα φωνήεντα **о** και **а**	
Πάντα μαλακά σύμφωνα	
Πάντα σκληρά σύμφωνα	
Αφομοίωση των συμφώνων στο θέμα	

Задание 8. Прочитай отрывок из стихотворения В. Маяковского, найди 7 ошибок в правописании и объясни их.

Άσκηση 8. Διάβασε απόσπασμα από το ποίημα του Β. Μαγιακόφσκι, βρες 7 λάθη στην ορθογραφία και εξήγησέ τα.

Этот
в грясь поле́с
и рат,
што гризна́ руба́ха.
Про тако́во
говоря́т
он плахо́й,
неря́ха.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....

Задание 9. В этом отрывке также есть 5 ошибок. Найди их и постарайся объяснить.

Άσκηση 9. Στο παρακάτω απόσπασμα υπάρχουν επίσης 5 λάθη. Βρες τα και προσπάθησε να τα εξηγήσεις.

Он
хотя́ и ма́ленький,
но фполне́ хоро́шый.
По́мни:
это
ка́здый сын.
Знай
любо́й ребёнок:
вы́растет
из сы́на
звин,
звинёнок.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

Задание 10. Правильно прочитай слова и отметь в таблице, сколько звуков обозначает выделенная красным цветом буква.

Άσκηση 10. Διάβασε σωστά τις λέξεις και σημείωσε στον πίνακα πόσους φθόγγους αντιπροσωπεύουν τα έντονα με κόκκινο γράμματα.

	1 φθόγγος	2 φθόγγοι
гр**я**зь		
мо́**е**т		

говор**я́**т		
е́сли		
тако́**е**		
л**ю**бо́й		

Задание 11. Выпиши из стихотворения 10 слов, в которых есть мягкие и твёрдые согласные.

Άσκηση 11. Βρες μέσα από το κείμενο και γράψε 10 λέξεις στις οποίες υπάρχουν μαλακά σύμφωνα.

……

……

Κείμενο 3 {βαθμός δυσκολίας 3}

Дома́шние живо́тные[1]

Κατοικίδια ζώα

Λεξιλόγιο

проду́кты пита́ния	*τρόφιμα*	постепе́нно	*σταδιακά*
шерсть	*μαλλί*	утра́тить	*χάνω*
изготовле́ние	*κατασκευή*	инсти́нкты	*ένστικτα*
нужда́ться	*έχω ανάγκη*	вы́жить	*επιζώ*
жильё	*στέγαση*	защища́ть	*υπερασπίζω*
ди́кий	*άγριος*		
непого́да	*κακοκαιρία*		

Челове́к не мо́жет жить без дома́шних живо́тных. Они́ даю́т ему́ проду́кты пита́ния, шерсть для изготовле́ния тёплых веще́й. Не́которые живо́тные живу́т ря́дом с челове́ком и да́рят ему́ са́мое це́нное- дру́жбу.

Дома́шние живо́тные то́же нужда́ются в челове́ке. Он их ко́рмит, стро́ит им тёплое жильё и защища́ет от непого́ды и враго́в. Дома́шние живо́тные когда́-то бы́ли о́чень ди́кими, но челове́к сде́лал их свои́ми друзья́ми и, постепе́нно они́ утра́тили свои́ инсти́нкты, кото́рые помога́ли им вы́жить в ди́кой приро́де. А у вас есть до́ма живо́тные?

(по материа́лам «Большо́й энциклопе́дии для дошко́льника»)

[1] Εικόνα από την ιστοσελίδα http://www.dream-wallpaper.com/free-wallpaper/cartoon-wallpaper/cartoon-world-2-wallpaper/2560x1600/free-wallpaper-14.jpg

Задание 12. Заполни таблицу словами из стихотворения, в которых наблюдаются фонетические процессы.

Άσκηση 12. Συμπλήρωσε τον πίνακα με παραδείγματα λέξεων ή φράσεων, τα οποία περιέχουν τα παρακάτω φωνητικά φαινόμενα.

Αηχοποίηση των συμφώνων στο τέλος της λέξης	
Άτονα φωνήεντα **е** και **я**	
Άτονα φωνήεντα **о** και **а**	
Πάντα μαλακά σύμφωνα	
Πάντα σκληρά σύμφωνα	
Αφομοίωση των συμφώνων στην αρχή της λέξης	

Задание 13. Найди однокоренные слова, которые помогут тебе правильно написать безударные гласные о и е.

Άσκηση 13. Βρες ομόρριζες λέξεις, οι οποίες θα σε βοηθήσουν να γράψεις σωστά τα φωνήεντα о και е.

1. д .... ма́ → ..... *(σπίτι)*
2. изгот …. вле́ние → ..... *(έτοιμος)*
3. в …. ще́й- → ..... *(ρούχο)*
4. св .... и́ми- → ..... *(δικός μου)*
5. п .... мога́ли → ..... *(βοήθεια)*

Задание 14. Прослушай фразы и запиши их. Потом найди их в тексте.

Άσκηση 14. Άκουσε τις φράσεις και γράψ’ τες. Μετά εντόπισέ τες στο κείμενο.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....

5. .....
(не мóжет, с человéком, в человéке, от непогóды, а у вас)

Задание 15. Прослушай предложения и отметь в таблице правильную интонацию.

Άσκηση 15. Άκουσε τις προτάσεις και σημείωσε στον πίνακα εάν ο επιτονισμός τους είναι σωστός ή όχι.

	σωστό	λάθος
1. А у вас есть дóма живóтные?		
2. А у вас есть дóма живóтные?		
3. А у вас есть дóма живóтные?		
4. А у вас есть дóма живóтные?		

Задание 16. Распредели слова по колонкам, определив изменения в произношении выделенных гласных звуков.

Άσκηση 16. Συμπλήρωσε τον πίνακα με τις λέξεις στις οποίες υπάρχουν αλλαγές στη προφορά των φωνηέντων που δίνονται με έντονα γράμματα.

чел**о**вéк, п**о**степéнно, пр**о**дýкты, д**а**ют, изгот**о**влéния, вр**а**гóв, пом**о**гáли, дóм**а** дáр**я**т н**е**погóды пит**а**ни**я** пост**е**пéнно

1η βαθμίδα αλλαγής των φωνηέντων **а** και **о**	2η βαθμίδα αλλαγής των φωνηέντων **а** και **о**

1η βαθμίδα αλλαγής των φωνηέντων **я** και **е**	2η βαθμίδα αλλαγής των φωνηέντων **я** και **е**